

PUK!

POSLEDNÉ UŽITOČNÉ KOMPOZÍCIE

Č. 4

F E D I M

5 . j ú n a
2 0 2 2

ODCHODNÍK

Ech, divadlo! To sa vstrebe
Veď o rok sme tu znovu
Želám tebe a i tebe
Večnú priazeň porotcovu

MOL

foto: Samo Trnka

foto: Milan Slabej

Pôvodne som TU CHCEL DRIEMKAŤ

Po troch dňoch intenzívneho predstierania, že rozumiem tomu, čo sa okolo mňa deje, sa musím k niečomu priznať. Divadlo je pre mňa vo veľkej miere terra incognita. Niežebý som doň nikdy nechodil, ale predsa len je to jeden z druhov umenia, na ktoré mi ostáva menej času ako napríklad na hudbu alebo literatúru. Pretože som na FEDIM dorazil so spánkovým deficitom, tešil som sa na temné sály vhodné na podriemkavanie. So zásobou fráz v talóne (bolo to pekné, sme radi, že sa opäť stretávame, všetci sme víťazi a pod.) a s pocitom, že aj tak nikoho nezaujímam, som si predstavoval, ako sa presedím podujatím a formálna interakcia omrzí všetkých účastníkov natoľko, že mi v tom nebudú brániť.

Ale figu!

Príjemné prostredie, príjemní ľudia, od začiatku som sa cítil ako v reklame na hypotéku, v ktorej sa obeť stretne s usmíatym hypotekárnym špecialistom a výsledkom je akceptácia najvýhodnejšej ponuky na celoživotnú viazanosť. Nuž, zošnúrovaný nielen nitrianskymi predstaveniami som si užíval atmosféru letiska, temné monodrámy, pestrofarebnú klasiku i dokumentárne témy o prínose mobilov a psychologických testov na utvrdenie generačnej

istoty, že za našich mladých čias bola síce tráva zelenšia, ale ľudia sú naozaj nepočítateľní.

Preto ma neprestáva udivovať iniciatíva porotcov počas rozborových seminárov, verva, s akou sa snažia ovplyvniť teatromilnú mládež bez toho, aby im zničili život.

Mne ho FEDIM rozhodne obohatil. Ďakujem.

P. S.: Aby som dostal trápnoty aparátčikov s úlohou historicky sa znemožniť, napísal som si prvý večer krátku básničku, aby som na FEDIM nezabudol:

TISOVECKÁ PANORÁMA

Fakt sa tu dnes odohráva dráma.

Ešte bude smutno, azda veselo.

Dobre zahrať neznamená klamať.

I keď porota si občas ťuká na čelo.

Mládež opíja sa úspechom a kým to popriete, zastavte sa predtým v miestnom bufete.

Asi je to úspech, keď sa herec trápi.

Často objekt v dialógu stíchol, aby obeť zmizla dravcom z mapy.

Len dve slová dodá akrostichon.

ERIK KRIŠÁK

HLAVNÝ BUBENÍK

NÁRODNÉHO OSVETOVÉHO CENTRA

NARODENINY

kolektív – Michaela Čajkovičová – DS Hromozvod pri ZUŠ J. Rosinského – Nitra

Pozor na klaunov v uniformách!

Predstavte si takú situáciu: Sedíte spokojne v hľadisku, ako jeden z mnohých sa krčíte v prítmí so svojimi myšlienkami, očakávaniami, trápeniami, radostami a podobne. Zrazu sa však spolu s rastúcim hlukom objaví na javisku skupinka neurčitých postáv pripomínajúcich uniformovaných klaunov, chrlicích tézy o potrebe nenávisti a vytváraní nepriateľa. Tie sú ako vystrihnuté z príručky vydanej hociktorým z totalitných režimov. Neviete presne, čo si o tých postavách máte myslieť, nevíte presne prečo konajú tak, ako konajú, nevíte prečo hovoria, to čo hovoria, nechápete, čo to má celé znamenať. Ste preto vďační, že sa nachádzate v prítmí hľadiska, kde môžete v závetrí prečkať, kým sa situácia vyjasní. Vtom sa však udeje niečo, čo doslova brutálnym spôsobom naruší a nenávratne zbúra vašu komfortnú zónu. Postavy vás vytiahnu na javisko a nútia vás, aby ste boli súčasťou ich bizarnej zmätenej šou, ktorá nemá hlavu ani päť. Presvedčajú vás, že to všetko robia pre vás, hoci je jasné, že to tak

nie je. Nútia vás priznať sa, že máte narodeniny, hoci žiadne nemáte. Je to zlý sen? Alebo sa to nebudaj deje naozaj? Sú tie postavy moje vnútorné hlasy, znázorňujúce môj zmätok z toho, čo sa okolo mňa deje v skutočnosti? Zhmotňuje sa okolo mňa zúfalstvo z toho, že nerozumiem tomu, kam sa rúti spoločnosť, ktorej som súčasťou?

Takúto situáciu hodnú majstrov absurdnej drámy pred nami s chuťou rozohrali protagonisti inscenácie Narodeniny. Postavy ako vystrihnuté z Mrožeka nám pripomínajú, že nebezpečenstvo totality, tvorenej ľuďmi, ktorí nás chcú proti našej vôli prerobiť

na svoj obraz, je stále aktuálne. A používajú stále podobné prostriedky – zmätenie pojmov, rozdeľovanie, agresia striedaná citovým vydieraním, zneistenie, vyvolávanie pocitu ohrozenia a podobne.

Autorský text rozohraný divadelným súborom Hromozvod je nielen zručne napísaný, ale aj znepokojujúco aktuálny vzhľadom na to, koľko absurdity a bizarnosti sa na nás valí zo všetkých strán a snaží sa nás presvedčiť o tom, že čierne je biele a biele možno ani neexistuje. Škoda len, že má inscenácia akoby viac koncov, čo podľa mňa oslabuje jej celkové vyznenie.

DUŠAN VICEN

Prechádzky jarom

(rozhovor s tvorcami)

Každý raz vyletí zo svojho hniezda, čo môže potvrdiť aj nové teleso na amatérskej scéne DS Hromozvod, ktorého členovia a členky boli i sú súčasťou fenoménu Nitra. Svoje domovské divadlá nezradili a pokračujú v línii autorského a apelatívneho hromobitia, na čele s režisérkou Michaelou Čajkovičovou.

V anotácii o vás píšete, že by ste chceli tvoriť inak ako doteraz v iných súboroch. Čo si mám pod tým predstaviť?

Osobne som chcela tvoriť viac režisérsky a bez pedagóga. Preto som zháňala ľudí, ktorí do toho pôjdu so mnou s tým, že samotný proces bude autorský a kolektívny. Našou prvotinou bola Tristan tára z roku 2020, ktorá bola trošku v inom zložení (súbor sa ešte volal DS Dnes neprídem, pozn. red.) a ktorú sme hrali len párkrát. Narodeniny je naša prvá seriózna inscenácia.

Mladá režisérka s pevnými ambíciami. Rešpektujú ťa herci?

Áno, ale skúšanie bolo náročné, pretože prebiehalo cez Zoom a počas pandémie. Začalo to tým, že som prišla s inšpiráciou z nejakých textov, o ktorých sme sa neskôr bavili.

Téma nepriateľstva nám z nich vyplynula až po čase a keď sme boli všetci povinné zavreť, začali sme na ňu písať rôzne úvahy. Keď sa situácia uvoľnila a my sme mohli začať skúšať, boli sme už homogénni a moja rola bola čisto iba v nejakej ustrášení tvaru.

Ste disponovaní hudobne, tanečne, herecky, recitátorsky. Máš ako režisérka bližšie k niektorému z výrazových prostriedkov? Je ti nejaké divadlo vzorom?

Najviac sa mi páči, ak sa jednotlivé zložky prelínajú, pretože mi je bližšie metaforické divadlo ako činohra. Preto som aj šla študovať réžiu na Alternu, DAMU v Prahe, kde mám možnosť sledovať veľa nezávislých divadiel. V Nitre, naopak, chodievam na predstavenia Nového divadla, Teatra Tatra, občas Odiva alebo Andreja Kalinku. Ešte sa hľadám, no toto ma baví. V súbore vždy riešime, či napríklad danú hudbu pustiť iba z reproduktorov

alebo použiť hudobné nástroje. Všetko prehodnocujeme, aby sme len neilustrovali.

Chceli by ste takto tvoriť aj naďalej?

Zrejme áno, ale radi by sme si možno vyskúšali pracovať aj podľa nejakej predlohy. Stále si však myslím, že nám poslúži maximálne ako materiál, od ktorého v rámci procesu odídeme a budeme hľadať aj iné inšpirácie.

Kedy má váš súbor narodeniny a čo by si mu chcela popriať?

Ak to berieme tak, že premiéra Narodenín je zároveň našim oficiálnym začiatkom, tak o mesiac budeme mať presne rok a riadne to oslávime. Prajem nám, aby sme sa na niečom podobnom ešte stretli, aj keď je to komplikované, pretože všetci odchádzajú na vysoké školy. Mám však už aj nejaké nápadíky, preto budem rada, keď sa stretneme aspoň párkrát do roka.

MOL

STÁLO TO ZA TO!

Miriam Martináková a kol. – Miriam Martináková – DS Bebčina – Nová Dubnica

NADPIS

Predstavenie z Novej Dubnice „Stálo to za to“ nás uviedlo do obyčajného mesta obyčajných ľudí. Takých neskutočne obyčajných, trochu nudných, trochu pitoreskných miest je u nás zrejme dosť. Ale ako to býva, v každom takom obyčajnom meste sa dejú aj neobyčajné veci. Do mesta totiž príde muž, ktorý vie lietať. Teda on nepríde, on doletí. A veci sa začínajú diať.

V expozícii vidíme bežný deň v meste: „ulietaný“ kuriér, unavená žena z nákupov, ktorá „letí“ za zľavami v obchodoch, redaktorka akejsi miestnej televízie, ktorá „lieta“ za bombastickými správami, dievča, ktoré chce „vyletieť“ do náručia nejakého muža, jednoducho rôzne typy strednej vrstvy, ktorí chcú letieť, len nesprávnym spôsobom. To, že sa do ich mestečka dostal unikátny muž, ktorý vie lietať a mohol by naučiť všetkých lietať a urobiť ich výnimočnými – to naozaj nikoho nezaujímá. Je to cudzinec, ktorý sa tu ocitol, a ako cudzinec skončí.

Ľudia nakupujú, hľadajú svoje lásky, úspech, konajú si svoju bežnú rutinnú povinnosť – žijú pri zemi, nelietajú. A ak aj niektorí

majú „krídla“, už nevedia na čo slúžia.

Súbor hrá rôzne etudy s chuťou, nasadene, občas trochu rozpačito, v každom prípade so silným vedením a spoločným chcením. Skupina sa dobre pozná a hercom je spolu dobre. Únava súboru trochu narušila akceleráciu inscenácie, ktorú toto predstavenie zvykne mať. Aj to sa stáva. Ale potenciál, tvorivosť, ľahkosť a nadhľad aktérov je neznížitelný.

Nakoniec muž, ktorý vie lietať sa dostane

k akademickej elite vedcov a odborníkov a tá ho učí, ako má lietať. Poučujú, čo je to lietanie. Predvádzajú, ako vyletieť. Postupne muža tak dopletú, že sa im skoro podarí zničiť aj jeho talent na lietanie. Nakoniec však odletí, stratí sa a mestečko si ďalej žije svojím neobyčajným životom v obyčajných situáciách. Kruh sa uzatvára. Nič výnimočné – lietajú len cudzinci, tí „naši“ na také nezmysly nemajú čas.

KAMIL ŽIŠKA

PRECHÁDZKY JAROM

(rozhovor s tvorcami)

Divadelný súbor Bebčina pracuje v LDO v ZUŠ Štefana Baláza v Novej Dubnici. Vyznačuje sa mimoriadnou súdržnosťou a výbornými medziľudskými vzťahmi. Inscenáciu Stálo to za to! naštudovali najstarší žiaci, ktorí sú pre mnohých „úkazom“. Jeho členovia milujú matematické tábory a dvojka z fyziky ich dokáže mimoriadne rozhodiť! Študenti s výbornými študijnými výsledkami, milovníci vedomostných olympiád, ktorí sú navyše obdarení zmyslom pre humor a životným nadhľadom. Rozprávam sa režisérkou Miriam Martinákovou.

Vrátili sa vám po corone do ZUŠ-ky všetky deti?

Ale áno. No, drvivá väčšina. Corona bola pre nás veľmi ťažká a vyučovanie cez ňu vôbec nestálo zato. V podstate sme ani nevedeli ako ho robiť a deti boli tak zaťažené z normálnej školy, že už ďalšie online vyučovanie ani nechceli. Boli sme ako medzi dvoma mlynskými kameňmi. Niektorí rodičia sa sťažovali, že učíme málo a druhí sa nám zas sťažovali, že príliš zaťažujeme deti.

Ako tá vaša online výučba teda vyzerala?

Nahrávali sme deckám videá a dávali sme im úlohy a oni nám potom posielali zase ich videá a robili sme si spätnú väzbu. Bol aj jeden čas, kedy sme robili normálne cez kameru skrátené hodiny, ale vôbec to nefungovalo. Keby to trvalo ešte chvíľu, tak sa súbor asi rozpadne. Teda, ja by som odišla.

Neviem si to celkom dobre predstaviť. Skúsme uviesť príklad, ako vyzerá výučba cez videá.

Na ZUŠ-ke máme deti od päť do dvadsať rokov. Podľa veku sú rozdelené do štyroch skupín. Už pred coronou sme si tak preventívne urobili na komunikačných platformách, či už na whatsupe alebo messengeri skupiny, kde vieme s týmito deťmi komunikovať. Tu sme im vysvetlili, čo ideme robiť. Že či ideme

robiť emóciu alebo živé obrazy, a poslali sme im video, ako si to predstavujeme.

Ako vznikala inscenácia Stálo to za to?

Inscenácia vznikla na základe Čapkovskej poviedky Muž, ktorý dovedl lítať. Poviedka však nebola primárna inšpirácia. Tou bol krátky animovaný film podľa tejto poviedky. Ak sa dobre pamätám, bol to absolventský projekt z FAMU. Ale ostala tam naozaj len tá niť toho príbehu, v ktorom je chlap, čo vie lietať. Hrali sme sa práve s tým slovíčkom „lietať.“ Čas letí, ja sa nalietať, vy ste uletená a skrz toto sme vyskladali príbehy súčasných ľudí. Pôvodne to malo byť postavené úplne inak. Mal to byť vážny príbeh z jedného paneláku, v ktorom býva ten lietajúci muž, ale to vážne divadlo nám vôbec nesesedelo a tak sme to zmenili.

ŽIF

ABSOLÚTNY ZÁKAZ

Peter Karvaš – Monika Záborská – Dramatický klub EGMT – Martin

DIVADELNÝ RETRO VÝLET

Na festivaloch divadla mladých sa zvykne často konfrontovať s autorskými inscenáciami či dramatizáciami knižných predlôh ponúkajúcich témy, ktoré mladí divadelníci považujú za páľčivé. Len zriedkavo sa stane, že by sa v dramaturgickej skladbe FEDIM-u objavil text jedného z už klasikov slovenskej drámy.

Študenti evanjelického gymnázia v Martine sa v istom zmysle celkom prekvapivo rozhodli siahnuť po hre slovenského dramatika Petra Karvaša: Absolútny zákaz, ktorá bola napísaná v 50. rokoch 20. storočia. Dramatický text narážajúci na totalitnú realitu Československa sa vo svetle udalostí posledných dvoch rokov – kedy sme vďaka pandémie aj my žili istý čas za zavretými oknami a sledovali často absurdné a protirečivé vyhlášky, stal prekvapivo mimoriadne aktuálny. Škoda,

že inscenátori z Dramatického klubu EGMT sa tejto ponúkanej aktuálnosti nechopili a namiesto reflexie doby, ktorú žijeme, sa rozhodli k textu pristúpiť s akousi posvätnou úctou a inscenovať ho ako divadelné retro. Ale ostatne, ako pri divadle vždy, je to otázka voľby.

Vo výsledku sa tak pozeráme na realisticky popisnú scénu – kuchyňa v bytovom dome rodiny z robotníckej triedy, kde sa príbeh o vyhláške zakazujúcej pohľad z okna odohráva. Ťažisko deja sa odohráva za kuchynským stolom, kde sa príslušníci rodiny snažia dešifrovať obsah zvláštnej vyhlášky, každý z nich si ho interpretuje inak a neskôr

už iba vidíme, ako sa s ním snažia vyrovnávať.

Súbor dramatického klubu EGMT sa ukazuje ako sľubný, viacerí z protagonistov však nechávajú svoje možnosti však len tušiť. Dôvodom je, že v inscenácii často chýba dramatické konanie, ktoré by pomohlo lepšie vykresliť charaktery postáv, vzťahy medzi nimi a ponúklo členom súboru možnosť herecky sa naplno prejavíť. Súbor dramatického klubu EGMT je však len v začiatkoch svojej divadelnej cesty a tak je úplne pochopiteľné, že skúsenosti nabera postupne a prvé pokusy sú poznačené opatrnosťou.

ZUZANA GALKOVÁ

PRECHÁDZKY JAROM

(rozhovor s tvorcami)

Dramatický klub EGMT z Martina vedú kolegyné z jedného pedagogického zboru Monika Záborská a Jana Bosáková od roku 2015. Ich debutom bola autorská inscenácia Luther, pokračovali Bukovčanovým Kým kohút nezaspieva a tentoraz si vybrali hru s nadčasovým zákazom.

Ako vy dve spolu pracujete?

Jana: Obidve nás baví robiť s deckami iným spôsobom ako len v triede. V žiadnej novej hre však nemáme špecifikované, ktorá bude mať čo na starosť. Skôr sa dopĺňame a danej úlohy režisérky alebo scénografky sa ujme tá, ktorá to v ten moment považuje za prirodzenejšie.

Monika: Vďaka tomu sa nám vždy naše pozície menia. Je to spostenie celej práce a zároveň si navzájom dávame postrehy a spätnú väzbu.

Podobne pristupujete aj pri výbere titulov?

Monika: Áno, ale ten určuje viacero faktorov, najmä aktuálne zloženie hereckej zostavy. S textami pracujem na hodinách literatúry, pričom ich vyberáme aj podľa reakcií žiakov, či ich tá téma zaujíma atď. Niekedy sa nám však do dramatického krúžku prihlási veľa členov, ale nemajú skúsenosti. Inokedy

sa stane, že prídu iné povinnosti a voľakto vypadne. Aj pri tejto hre sme na poslednú chvíľu menili pár hercov.

Akým príkazom či obmedzeniam čelíte?

Monika: Po technickej stránke nás limitujú priestory školy, ktoré nám neposkytujú divadelné zázemie. Preto sme aj rady, že sme na prehliadke mohli vidieť rôznorodé inscenácie, ktoré nás v mnohom inšpirovali.

Jana: Dlhšie mám však na základe skúseností z odborných porôt pocit, ako keby sa súbory samé dívali na mládež obmedzujúco a stereotypne: musí tam byť vulgárnosť, nahota, cigarety, alkohol... Mladí však majú aj iný svet a vedia ísť po hodnotách, nielen kritike.

Pôsobíte na bilingválnom anglicko-slovenskom gymnáziu. Neuvažujete túto špeci-

fickosť zohľadniť pri ďalších inscenáciách a pracovať aj inojazyčne?

Monika: Dramaturgiu vždy postavíme až v septembri, podľa zloženia klubu. Aj dnes sme sa pýtali žiakov, s kým sa vidíme budúci rok a sami ešte nevedeli odpovedať. Sme bilingválni, ale v súbore sú momentálne žiaci zo všetkých piatich ročníkov a teda majú aj odlišnú úroveň angličtiny. Nevieť preto, či by sme si trúfli spraviť kombinovanú formu. Vieme sa ale rozdeliť do skupín, ak potrebujeme pracovať oddelene so začiatocníkmi a pokročilými. Skúšky máme raz za týždeň, ale robíme aj sústredenia, čiže by to bola určite výzva.

Jana: Práve tá rôznosť súboru je fajn, pretože starší sú niekedy mentormi a mladší zas prinášajú dobré otázky. Celkovo fungujú veľmi ľudsky a nás dve to naplňa.

MOL

PROTOKOL

o udelení cien a výsledkoch celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky amatérského divadla mladých

NÁZOV: FEDIM 2022

Termín: 3. – 5. júna 2022

Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko, Tisovec

Vyhlasovateľ, odborný garant a finančný partner: Národné osvetové centrum, Bratislava

Organizátor: Gemersko-malohontské osvetové stredisko v Rimavskej Sobote

Spoluorganizátori: Mestské kultúrne stredisko v Tisovci, OZ TISART, Mesto Tisovec,

Počet súťažných kolektívov: 11

Počet účinkujúcich: 89

Počet divákov: 750

ODBORNÁ POROTA:

Predsedička – Mgr. art. Martina Mašlárová, PhD.

Členovia – Mgr. art. Alena Weisel Leľková; Mgr. art. Zuzana Galková, ArtD.;

Mgr. art. Dušan Vicen; Mgr. art. Kamil Žiška

Tajomníčka – Mgr. art. Lucia Lasičková

VÝSLEDKY SÚŤAŽE

HLAVNÁ CENA / ZLATÉ PÁSMO / PRIAMY POSTUP:

DS LeT, Nitra – ĽUDSKOSŤ

ZLATÉ PÁSMO / NÁVRH NA POSTUP:

DS Elenky z Mudroňky, Martin – PROTI PRÚDU

DS NA SKOK, Raslavice – TRI ŠESTRI

DS HROMOZVOD, Nitra – NARODENINY

EMA Holková, Nitra – OBJEKT

DS DRIM, Nitra – KLAMÁRKA

STRIEBORNÉ PÁSMO:

DS DEFICIT, Nitra – OPITÍ

BRONZOVÉ PÁSMO:

Univerzitné divadlo The.art.re, Trnava – TURBULENCIE

DS LANO, Bratislava – PÍXELOIZMUS

DS BEBČINA, Nová Dubnica – STÁLO TO ZA TO!

Dramatický klub EGMT, Martin – ABSOLÚTNY ZÁKAZ

CENA ŠTUDENTSKEJ POROTY:

DS LeT, Nitra – ĽUDSKOSŤ

INDIVIDUÁLNE CENY:

DS Elenky z Mudroňky, Martin – za pôsobivý inscenačný tvar

DS NA SKOK, Raslavice – za kolektívny herecký výkon

Alex Michalík – za mužský herecký výkon pri stvárnení postavy Ido Tal

ZÁVEREČNÉ HODNOTENIE FEDIM 2022 TISOVEC

SVIEŽE MLÁDNIKY NA FEDIME 2022

Po dvoch rokoch, keď tiso-
ské/tisovecké (ako sa zistilo
v redakcii Puku, je to dvojtvár)
pole divadla mladých nedobrovoľne
ležalo úhorom, mohli sme mať pred
Fedimom 2022 obavy. Báli sme sa, či
radosť z toho, že sme opäť tu, nezatie-
ni sklamanie z chudobnej, neduživej
úrody, či vôbec čosi vzišlo.

Našťastie, divadlo mladých má
tuhý koreň (hoci nie je zlá burina)
a ťažké časy nielenže prečkalo, ale
dokonca sa zdá, že vyhnalo nové,
svieže mládniky. Súborny na svojich
regionálnych roliach obrábali pôdu,
siali a hoci nebolo isté, kedy budú
žať, trpezlivo hnojili a zalievali kľíčky
nových inscenácií. A tak nám tento
rok vypučali, vyrašili, rozbužili zá-
hony inscenácií a my vidíme rastlinky
kreatívnej práce, ktoré sa opierajú o
aktuálne témy, fotosyntetizujú kolek-
tívnu energiu a prekvitajú nápaditos-
ťou. Rozjarení z toho všetkého sme
za tri dni videli jedenásť inscenácií
rozmanitých tvarov, tém, koncepcií.
Spájali ich predovšetkým aktuálne
témy, sila autorských vízií i odvaha
experimentovať.

Manifestačne, ako to mladej
generácii svedčí, nám počas absurd-
nej oslavy Narodenín tvorcovia z DS

Hromozvod predviedli realitu dneška,
mechanizmy vytvárania nepriateľa.
O totalitnej manipulácii a našej pri-
spôsobivosti hovorí, no celkom inou
formou, tiež inscenácia Karvašovej
hry Absolútny zákaz Dramatického
klubu EGMT Martin. Intímnejšia, no
taktiež výrazne spoločensky apela-
tívna bola aj inscenácia Objekt Emy
Holkovej (v spolupráci so Štefanom
Foltánom) s ústrednou témou ob-
jektifikácie, sexualizácie, škodlivých
normatívov a stereotypov, ktoré
zažíva (nielen) mladé dievča. O hrani-
ciach objektívneho a subjektívneho
a relativite nášho pohľadu na to, čo
je dôležité a čo je pravdivé priniesla
inscenácia Klamárka osvedčenej fedi-
máckej trvalky, nitrianskeho súboru
DRIM. Hľadanie pravdy a autenticity
sa stalo témou aj pre ďalší nitriansky
súbor DEFICIT v inscenácii Opití, ktorá
nám položila otázku, akí sme, keď
sa oslobodíme od spoločenských
rámcov, hierarchií a nánosov v stave
zmeneného vedomia.

Otázku, v čom spočíva podstata
nášho bytia, nám kladie aj inscenácia
Ľudskosť, ktorá nás postavila pred di-
lemu, či je človek od podstaty dobrý
alebo zlý. Pravdivá a veľmi ľudská bola
aj inscenácia Eleniek z Mudroňky Proti

prúdu, ktorá súčasným spôsobom pri-
pomenula Eleny Maróthy-Šoltéssovú
ako dejateľku, ale najmä ako matku,
ktorá vo svojich zápiskoch zachytila
všetku silu a krehkosť vzťahu rodi-
ča a detí. Návrat do minulosti, ale
tiež nadčasovú čechovovskú tému
stagnácie v novom – raslavickom
šate a nárečí – sprostredkovali Tri
sestry súboru Na skok, túžiace po
Amerike. Tvorcovia z Raslavič ukázali
tiež zmysel pre groteskný nadhľad.
Humor, pre túto dobu veľmi podstat-
ný, pohnojil aj inscenácie Pixeloizmus
súboru Lano, Stálo to za to z Bebčiny
či Turbulencie trnavského univerzit-
ného divadla The.art.re.

Či už sme sa zahabli nad tým,
akí sme závislí na našich displejoch,
sledovali sme vzťahy v hraničnej
situácii zmeškaného lietadla či zatúžili
lietať iným spôsobom, plody Fedimu
2022 v nás vyvolali chuť diskutovať
a navnadili nás aj na budúce sadeni-
ce. Tým najlepším prajeme, aby žali
divácke úspechy na Scénickej žatve
2022 a tým ostatným želáme dobrú
pôdu a chuť vyhrnúť si rukávy, aby
dobro zaorali.

MARTINA MAŠLAROVÁ
PREDSEDKYŇA POROTY FEDIM
2022

foto: Samo Trnka

FESTIVALOVÝ DENNÍK Č. 4

Redakcia: **Samo Trnka** – šéfredaktor a grafik; **Gabriel Žifčák** – redaktor; **Jakub Molnár** – redaktor.
Foto: (ak nie je uvedené inak) **Jakub Jančo**. Náklad: 100 ks. Vydáva Národné osvetové centrum,
Bratislava a Gemersko-malohontské osvetové stredisko, Rimavská Sobota.

Festival finančne podporili:

**NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM**

**fond
na podporu
umenia**